

Rezultātu un rezultatīvo rādītāju audita vadlīnijas

FM Iekšējā audita departamenta
Iekšējā audita politikas plānošanas nodaļas vecākā eksperte

Evita Krilova

20.12.2011.

Saturs

- Vadlīniju būtība
- IA plānošana
- Pārbaužu veikšana un rezultātu apkopošana
- IA ziņojums

Vadlīniju būtība

- Izstrādātas, ņemot vērā
  1. Ministru kabineta 2011.gada 16.novembra rīkojuma Nr.596 „Par kopējām valsts pārvaldē auditējamām prioritātēm 2012.gadā” 1., 2., 3.punktu
  2. Spēkā esošo normatīvo aktu prasības attīstības plānošanā un RRR noteikšanā
- Piemērojamas ministrijās un Ministru prezidentam tieši padoto institūciju iekšējā audita struktūrvienībās
- Ieteicošs raksturs

IA plānošana

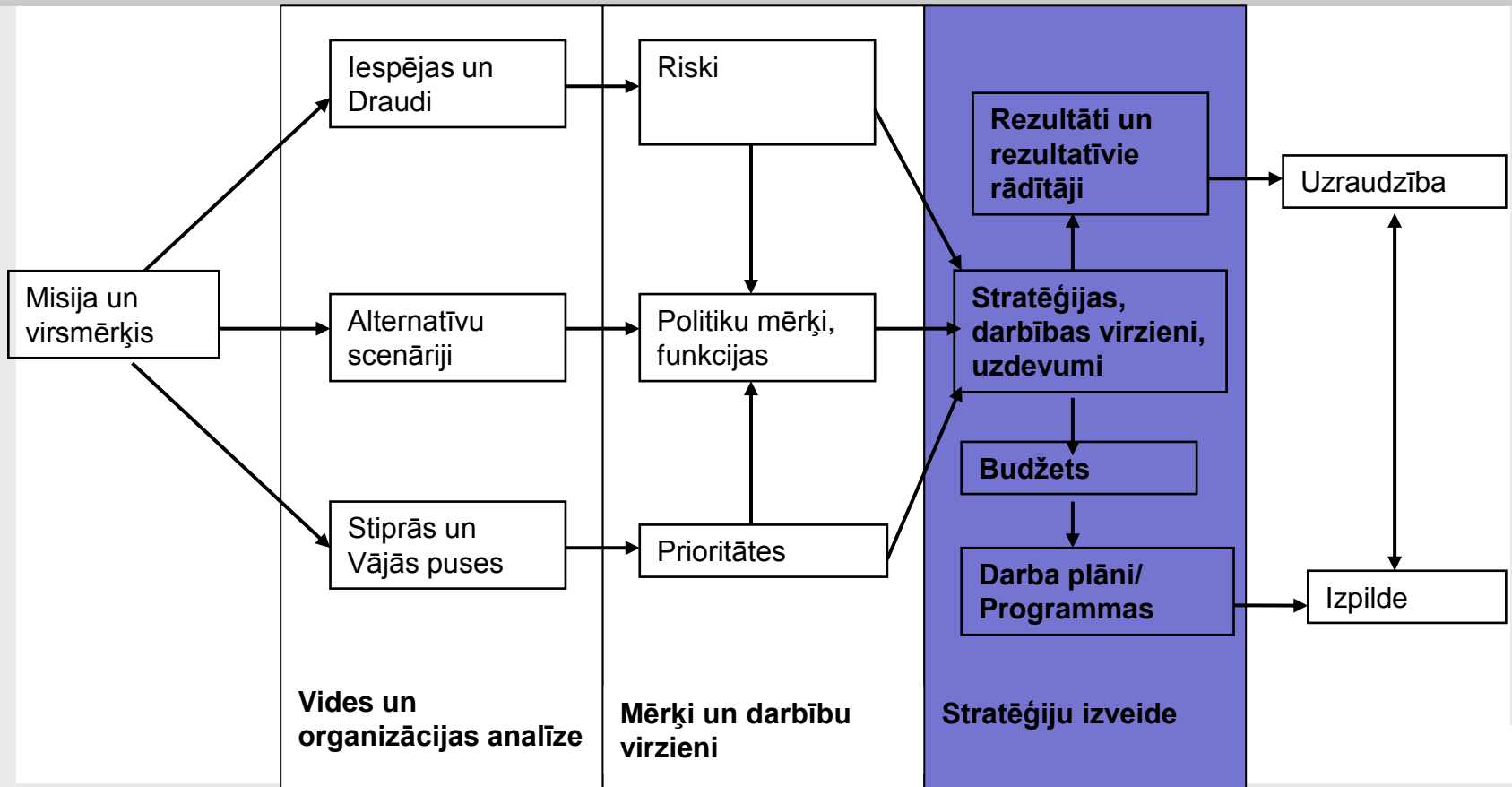

- Horizontāls audits stratēģiskās un darba plānošanas sistēmas ietvaros
- Sistēmas izpēte
  - Rezultāti un rezultatīvie rādītāji (RRR)
  - Normatīvie akti
  - Informācijas avoti
  - Riski
  - Kontroles
  - Kritēriji
- IA mērķis un apjoma noteikšana
- Izlase
- IA programma

Rezultāti un rezultatīvie rādītāji (1)

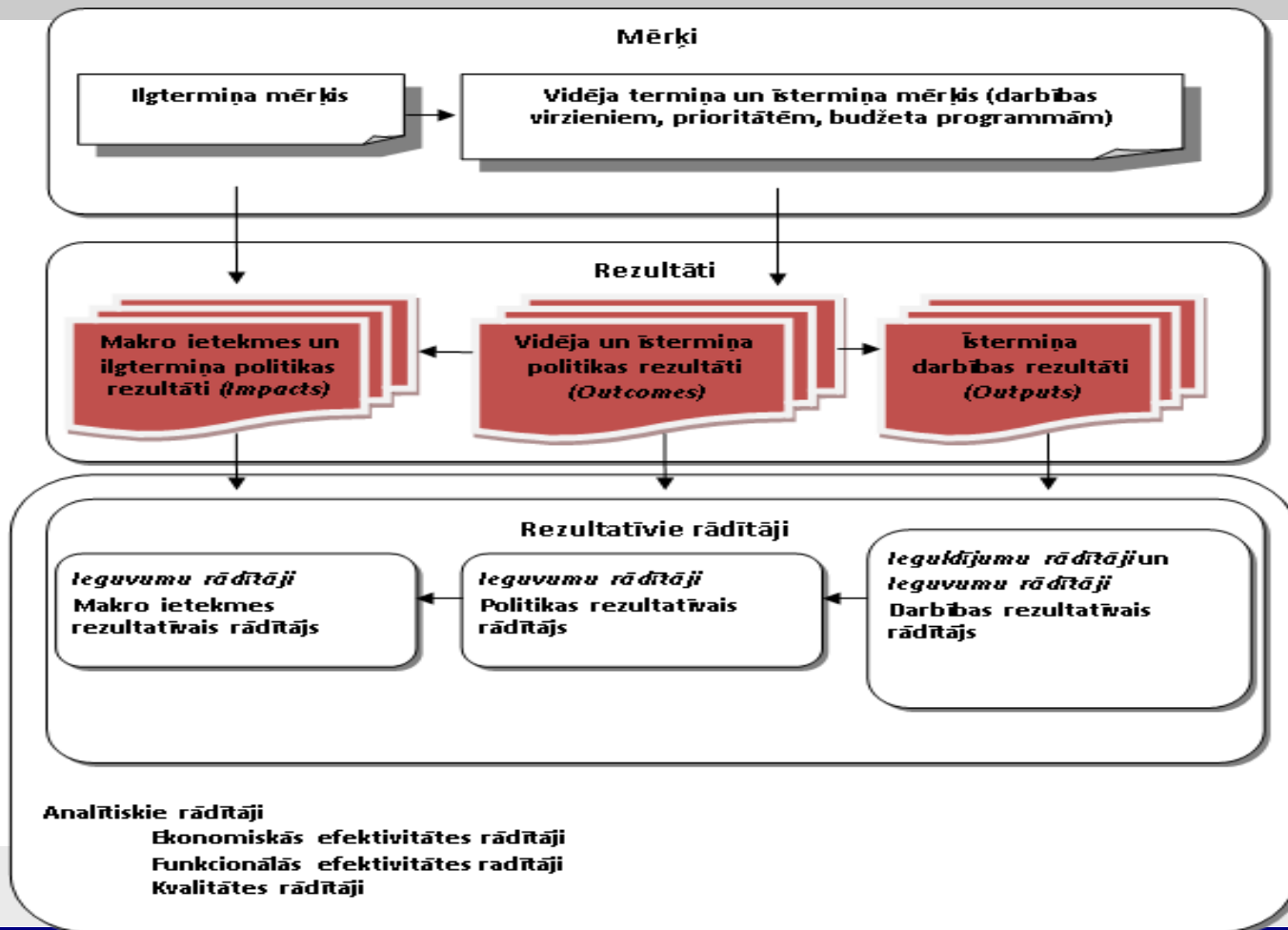
RRR stratēģijas izstrādes procesā

Rezultāti un rezultatīvie rādītāji (2)

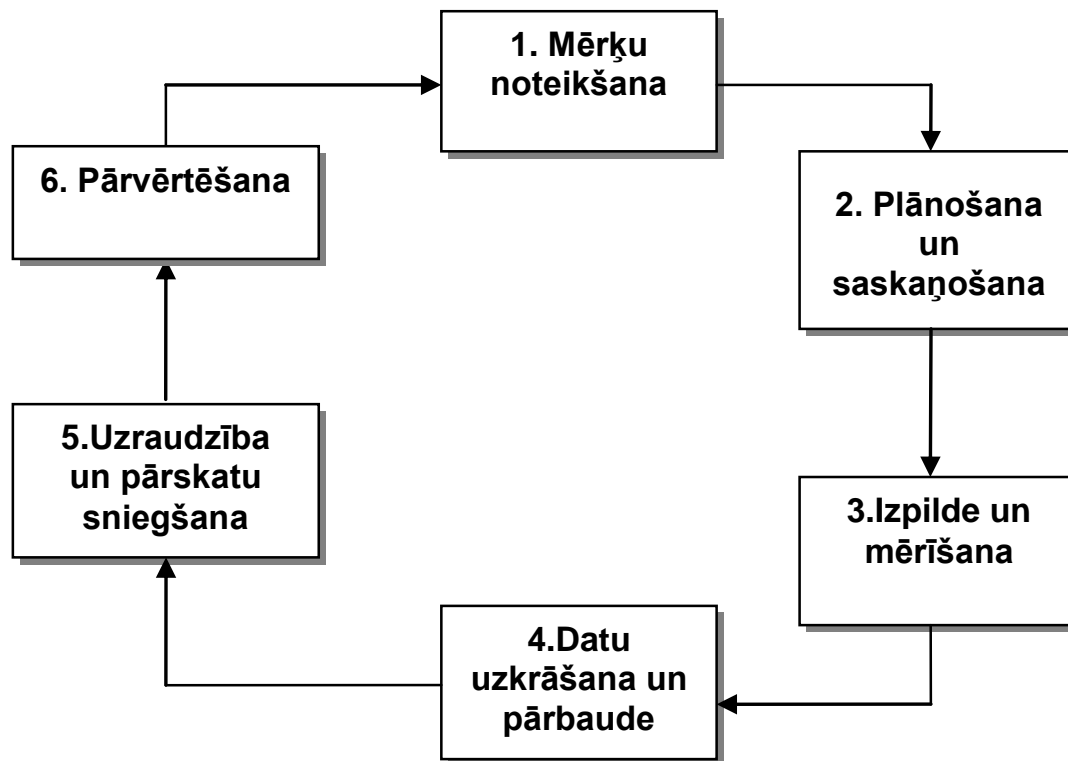
RRR veidi un sasaiste ar mērķiem

Rezultāti un rezultatīvie rādītāji (3)

RRR izmantošanas cikls*

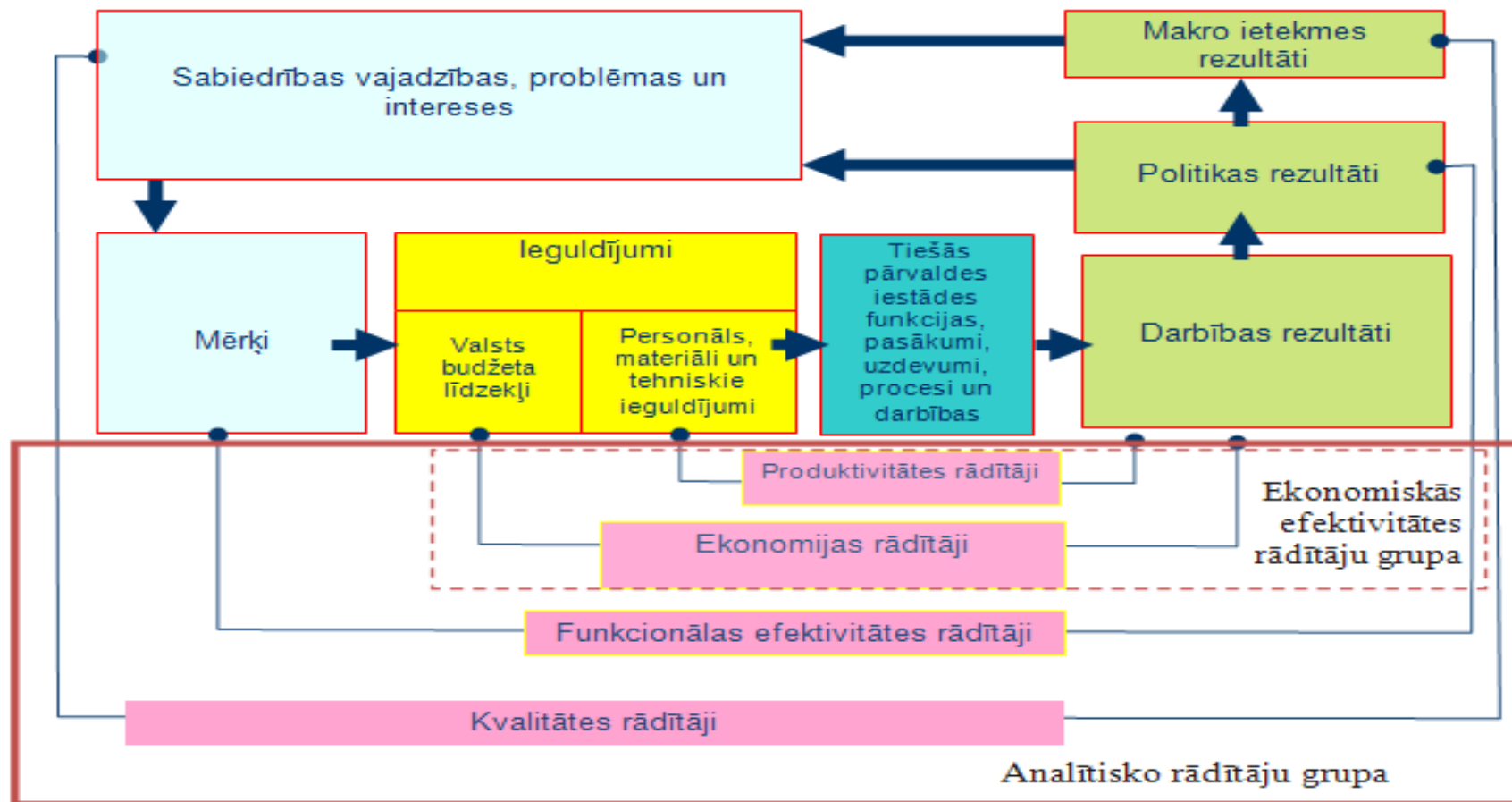

* Saskaņā ar 18.06.2008. „Rezultātu un rezultatīvo rādītāju sistēmas pamatnostādnes 2008.-2013.gadam”

Rezultāti un rezultatīvie rādītāji (4)

RRR savstarpējās sakarības shēma politikas ciklā*

* Saskaņā ar 18.06.2008. „Rezultātu un rezultatīvo rādītāju sistēmas pamatnostādnes 2008.-2013.gadam”

Normatīvie akti

14.09.2006. MK rīkojums Nr.703 "Par koncepciju "Par stratēģiskās plānošanas un vidēja termiņa budžeta plānošanas ieviešanu valsts pārvaldē"

**08.05.2008. likums
"Attīstības
plānošanas sistēmas
likums"**

24.03.1994. likums
Likums par budžetu
un finansu vadību

18.06.2008. MK rīkojums Nr.344
„Rezultātu un rezultatīvo rādītāju
sistēmas pamatnostādnes 2008.-
2013.gadam”

18.06.2008. MK rīkojums Nr.341 „Par
iestāžu politikas un darbības
rezultātiem un rezultatīvajiem
rādītājiem 2008.gadam”

05.05.2010. MK
noteikumi Nr.413
"Noteikumi par
gada publiskajiem
pārskatiem"

03.10.2009. MK
noteikumi Nr.1127
"Noteikumi par budžeta
pieprasījumu
izstrādāšanas un
iesniegšanas
pamatprincipiem"

03.04.2007. MK
instrukcija Nr.5
"Instrukcija par
kārtējā gada valsts
budžeta izpildes
analīzi" (līdz
01.01.2012.)

23.08.2011. MK
instrukcija Nr.8
"Instrukcija par
valsts budžeta
izpildes analīzi" (no
01.01.2012.)

03.02.2009. MK
noteikumi Nr.96
"Kārtība, kādā izstrādā,
saskaņo, apstiprina un
aktualizē Latvijas
Republikas nacionālās
pozīcijas Eiropas
Savienības jautājumos"

07.04.2009. MK
noteikumi
Nr.300 "Ministru
kabineta
kārtības rullis"

25.08.2009. MK
noteikumi Nr.970
"Sabiedrības
līdzdalības kārtība
attīstības
plānošanas
procesā"

01.09.2009. MK
noteikumi Nr.979
"Rezultātu un
rezultatīvo rādītāju
sistēmas darbības
kārtība"

17.11.2009. MK
instrukcija Nr.16
"Ministriju un citu
centrālo valsts
iestāžu rezultātu un
to rezultatīvo rādītāju
izstrādes un
novērtēšanas
metodika"

13.10.2009. MK
noteikumi Nr.1178
"Attīstības
plānošanas
dokumentu izstrādes
un ietekmes
izvērtēšanas
noteikumi"

04.01.2011. MK
instrukcija Nr.1
"Kārtība, kādā
izstrādā un aktualizē
institūcijas darbības
stratēģiju un novērtē
tās ieviešanu"

03.08.2010. MK
noteikumi Nr.707
"Noteikumi par
dokumentu
izstrādāšanu valsts
attīstības mērķu
aizstāvēšanai
starpautiskajās
organizācijās, to
saskaņošanas,
apstiprināšanas un
aktualizācijas kārtību"

07.09.2010. MK
noteikumi
Nr.830
"Nacionālās
attīstības
padomes
nolikums"

19.10.2011. MK
noteikumi Nr.816
"Nacionālās
attīstības plāna
2014.-2020.gadam
izstrādes,
ieviešanas,
uzraudzības un
publiskās
apspriešanas
kārtība"

Informācijas avoti (1)

	Funkcijas, uzdevumi, pasākumi, aktivitātes	Resursi	Attīstības plānošanas dokumenti	Īstenošanas kontrole un izvērtēšana
Saeima		Likums par valsts budžetu skaidrojumi	10.06.2010. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam	
Ministru kabinets	Nolikumi, normatīvie akti		09.04.2010. Latvijas Stratēģiskās attīstības plāns 2010.–2013.gadam 07.11.2011. Deklarācija par Ministru kabineta iecerēto darbību	Rīkojumi
Institūcija	Reglamenti, iekšējie normatīvie akti	Nozares budžeta pieprasījumu paskaidrojumi Valsts budžeta programmas	Pamatnostādnes, plāni, <i>konceptijas</i> Stratēģija (ja izstrādāta) Gada darba plāns	Informatīvie ziņojumi Vadības lēmumi Informācija par valsts budžeta izpildes analīzi Gada publiskais pārskats
Iestāde, struktūrvienība	Reglamenti, iekšējie normatīvie akti	Budžeta pieprasījumu paskaidrojumi	Stratēģija (ja izstrādāta) Gada darba plāns	Vadības lēmumi Pārskati

Informācijas avoti (2)

Pārbaudes lapa Nr.1 – Politikas jomām noteiktie RRR

Novērtēt, vai visām politikas jomām ir noteikti RRR attīstības plānošanas dokumentos un valsts budžeta programmā

Riski

- Galvenais risks:
  - Budžeta izdevumu lietderības risks
- Saistītie riski:
  - Plānošanas dokumentu kvalitātes risks
  - Attīstības prioritāšu izmaiņu risks
- Citi stratēģiskās un gada plānošanas sistēmas riski

Kontroles

- Noteikta RRR noteikšanas un sasniegšanas uzraudzības atbildība
- RRR ir savstarpēji saskaņoti politikas plānošanas dokumentos, vadības dokumentos un valsts budžeta programmā
- Process aprakstīts un skaidrots
- Notiek RRR datu apkopošana un analīze
- Notiek periodiska pārskatu sagatavošana
- Notiek reaģēšana, rīcība noviržu gadījumā

Kritēriji

- RRR sasaistīti ar:
  - noteiktu nozares politikas mērķu sasniegšanu
  - budžeta izdevumiem
- RRR ir kvalitatīvi:
  - atspoguļo mērķus vai to sasniegšanas pakāpi
  - izmantojami budžeta izpildes efektivitātes novērtēšanai
- Ir skaidri noteikts:
  - RRR ievērošanas kontroles mehānisms
  - atbildība par RRR sasniegšanas uzraudzību

IA mērķis

Gūt pietiekamu pārlicēību, ka **ir noteikti** saskaņoti un kvalitatīvi RRR un **ir** **izveidots** pietiekams RRR sasniegšanas uzraudzības process

Iekšējais auditors precizē audita mērķi pēc sistēmas izpētes stratēģiskās un darba plānošanas sistēmas audita gadījumā

IA apjoma noteikšana

IA apjomu auditori nosaka, ņemot vērā, ka auditā laikā saskaņā ar MK rīkojumu par auditējamām prioritātēm nepieciešams:

- Noskaidrot, vai darbību reglamentējošajos dokumentos **politikas jomām ir noteikti RRR**
- Novērtēt, vai ir nodrošināta RRR **savstarpējā saskaņotība visu līmeņu un veidu** attīstības plānošanas dokumentos vai citos dokumentos
- Novērtēt, vai RRR **atbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām** RRR izstrādei un novērtēšanai
- Novērtēt, vai **ir izveidots pietiekams RRR sasniegšanas uzraudzības process**

Izlase

- Atlasa vismaz 3 vienības no šādām iespējamām kopām:
  - politiku mērķi
  - funkcijas
  - darbības virzieni
  - valsts budžeta programmas
- Struktūrvienību un padotības iestāžu izlasi veido atbilstoši izvēlētās kopas konkrētajām vienībām

IA programma

- Auditori sagatavo IA programmu atbilstoši IA mērķim un apjomam:
  - RRR noteikšanas un sasniegšanas uzraudzības procesam atsevišķi vai
  - stratēģiskās un darba plānošanas sistēmai kopumā
- Ja izmanto vadlīniju IA programmas paraugu, to papildina vai precizē, jo uz RRR auditu attiecas 1.4., 2.1.riska faktors

Pārbaūžu veikšana (1)

Pārbaudes lapa Nr.2 – Stratēģiskās un darba plānošanas dokumentos noteikto RRR novērtēšana

- Novērtēt, vai ir nodrošināta:
  - 1) RRR savstarpēja **saskaņotība** visu līmeņu un veidu attīstības plānošanas dokumentos vai citos dokumentos
  - 2) RRR **atbilstība** normatīvajos aktos noteiktajām RRR izstrādes un novērtēšanas prasībām

Pārbaūžu veikšana (2)

Pārbaudes lapa Nr.2 – Stratēģiskās un darba plānošanas dokumentos noteikto RRR novērtēšana

- Identificē ar RRR saistītos mērķus
- Pārbauda, vai RRR:
  - raksturo mērķa sasniegšanas pakāpi
  - saistīti ar funkcijām, budžeta programmām
  - ir noteikti atbildīgie par sasniegšanu
  - ir mērāmi, konkrēti, pēctecīgi, saprotami, noderīgi un pārbaudāmi
  - ir noteikti sasniegšanas termiņi un apkopošanas, izvērtēšanas periodiskums
  - ir apzinātas sasniegšanā iesaistītās iestādes
  - ir identificējami ieguldījuma, ieguvuma un analītiski rādītāji

Pārbažu veikšana (3)

Pārbaudes lapa Nr.3 – RRR sasniegšanas uzraudzība

- Novērtēt, vai:
  - 1) ir noteikts pienākumu un atbildības sadalījums pa visiem RRR sasniegšanas uzraudzības posmiem
  - 2) ir nodalīta RRR noteikšana no sasniegšanas uzraudzības un lēmumu pieņemšanas
  - 3) informācijas apkopošana un pārskatu sagatavošana ir pilnīga, ticama, savlaicīga, pieejama un atbilstoša iestādes politikas mērķu sasniegšanas novērtēšanai

Pārbažu veikšana (4)

Pārbaudes lapa Nr.3 – RRR sasniegšanas uzraudzība

- Pārbauda, vai RRR informācijas sagatavošanai, pārbaudei, apkopošanai, izvērtēšanai, amatpersonu informēšanai un lēmumu pieņemšanai ir noteikta
  - atbildība
  - periodiskums
  - termiņi
  - formāts
  - priekšlikumu sniegšana
  - tālākas rīcības veikšana (nepieciešamajām izmaiņām, noviržu gadījumos, dokumentu aktualizēšanai)

Pārbaužu veikšana (5)

- Veic papildus pārbaudes/testus atbilstoši IA mērķim un apjomam
- Apkopo pārbažu rezultātus, aizpildot IA programmu
- Novērtē, vai ir pietiekami veiktas pārbaudes, lai sasniegtu IA mērķi

IA ziņojums (1)

- levada daļā: IA mērķis, apjoms, informācija par IA izpildes laiku, izvērtēto laika periodu, ierobežojumiem (ja ir), izmantotajām metodēm un intervētām personām
- Īss kopsavilkums par IA mērķa sasniegšanu

IA ziņojums (2)

- Izklāsta daļā: konstatējumi, secinājumi un ieteikumi par šādām jomām:
  - Politikas jomu RRR **noteikšana**
  - RRR **savstarpējās saskaņotības nodrošināšana** attīstības plānošanas dokumentos vai citos dokumentos
  - RRR **atbilstība normatīvajos aktos noteiktajām prasībām** RRR izstrādei un novērtēšanai
  - RRR sasniegšanas uzraudzības process **izveidošana un pietiekamība**

IA ziņojums (3)

- Ziņojuma kopiju iesniedz Finanšu ministrijas lekšējā audita departamentā elektroniski - iad@fm.gov.lv

Paldies par uzmanību!

Jautājumi?